

vazek vůči žalobkyni. Nebyla porušena zásada stejného práva věřitelů firmy E. W. a rovnováha mezi těmito věřiteli. Jde-li však o rukojemský závazek žalovaného, jehož platnosti nejsou na závalu ani předpisy §§ 1346, 1357 obč. zák. ani ustanovení Šu 47 vyr. ř., bylo právem vyhověno žalobě též v druhé stolici, neobstojí výtky, činěné v dovolacím spise, a nebylo lze vyhověti dovolání.

Čís. 2630.

Při výpomocných železničních zaměstnancích stačí, bylo-li jim i jen ústně přímým představeným oznámeno, že a proč byli ze služby propuštěni. Řádným soudům nenáleží zkoumati věcnou oprávněnost, nýbrž jen formelně správný vznik kárného nálezu proti zaměstnancům státních drah.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv II 527/22.)

Žalobce (bývalý železniční zřízenec) byl ústním sdělením přednosta dopravního úřadu dne 26. ledna 1920 k rozkazu ředitelství státních drah propuštěn ze služby. Žaloba o placení služebních požitků od 1. února 1920 byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolacím soudem z těchto důvodů: Ve věci samé žalobce sám uvádí v odvolání a odvolací soud mu přisvědčuje, že jediné rozhodným jest, zda propuštění žalobce ze služeb dráhy, ústně mu oznámené, jest platným, či zda potřebovalo ku své platnosti formy písemní. Odvolací soud souhlasí s první stolicí, že písemné formy ku platnosti propuštění třeba nebylo, a že se žalobce na její nedostatek nemůže odvolávat. Služební poměr žalobcův byl poměrem smluvním, služební řád, vydaný ministerstvem železnic dne 7. dubna 1898 pod čís. 16.366, který tento poměr upravoval, neobsahuje a, nejso zákonem, ani nemůže obsahovati norem povahy donucovací, které by srovnalou vůlí stran pozměněny býti nemohly. I kdyby se jeho předpisy o prohlašování trestních nálezů měly tak vykládati, jak je žalobce vykládá, totiž, že se vždy písemně doručiti mají, nebylo by z nich možno usuzovati, že žalobcovo propuštění jest neplatné, poněvadž se stalo jenom ústně. Jako při každém jiném smluvním poměru, tak i zde rozhoduje nikoliv litera služební smlouvy a služebního řádu, nýbrž jenom srovnalá vůle stran. V tomto směru zjistila prvá stolice, že inspektor Richard W. dne 26. ledna 1920 žalobci oznámil podle rozkazu ředitelství státních drah, že jest propuštěn, a že mu zároveň řekl důvod jeho propuštění, dále že žalobce proti tomu nepodal stížnosti. Na základě svědectví Richarda W-a zjišťuje dále odvolací soud, že obvyklým způsobem propouštění výpomocných sluhů bylo v uvedeny čas ústní sdělení, a že případů takových propuštění bylo na sta. Jest jisto, že žalobce měl se zřetelem na §§ 93 a 94, 115 a 121, služ. řádu právo, žádati, by mu trestní nález o propuštění byl doručen písemně, strany se však srovnávají v tom, že o písemné vyhotovení nežádal. I proti ústnímu propuštění mohl si stěžovati ústně nebo písemně podle §§ 83 a 94 služ. řádu, stížnosti však nepodal. Žalobce nemohl býti v pochybnosti o tom, že není jenom prozatimně služby zbaven

anebo suspendován, neboť dnem 1. února 1920 byly mu zastaveny všechny jeho služební požitky, kdežto při prozatímním zbavení služby by je byl dále pobíral a při suspensi by mu bývala jenom polovice jich byla zastavena (§§ 124 a 125 služ. řádu). Žalobce se také pokládal za právoplatně propuštěného, neboť dle čtených trestních spisů udal dne 6. října 1920 při hlavním přelíčení u zemského trestního soudu, že jest ze služeb dráhy propuštěn. Žalobce vzal tedy ústní propuštění souhlasně na vědomí a tím pominul jeho služební poměr stejně, jak tomu bylo v předešlých jiných případech ústního propuštění jiných dělníků bez zřetele k tomu, byl-li tím, že propuštění mu bylo jen ústně prohlášeno, porušen služební řád či nic. Poněvadž služební poměr platně pominul, není žaloba na zaplacení služebních požitků od 1. února 1920 odůvodněna.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce vytýká rozsudku druhé stolice, že nesprávně posoudil věc po stránce právní, dospěv k výsledku, že propuštění žalobce ze služeb státních drah stalo se platně, ačkoliv předsevzato po případě oznámeno mu bylo toliko ústně. Dovolatel sám uznal již v odvolacím spisu a dlužno mu v tom přisvědčiti, že soudum nepřisluší právo, aby m a t e r i e l n ě přezkoumávaly disciplinární opatření příslušných orgánů státních drah, které podle služebního řádu k takovým opatřením jsou povolány. Také v tom nutno přisvědčiti dovolateli, že naproti tomu jsou soudy povolány, by přezkoumávaly, zdali dotyčné disciplinární opatření c o d o f o r m y správně k místu přišlo, neboť právem možno žádati od státu jako zaměstnavatele, by šetřil formálních norem pro taková opatření, jím samým stanovených, ježto od šetření těchto formálních předpisů jest odvislou neodporovatelná existence dotyčného opatření. Zásady tyto jsou v souhlasu s judikátem čís. 191 (úř. sb. čís. 1399) bývalého nejvyššího soudu ve Vídni. Služební poměr žalobcův jako výpomocného průvodčího vlaků, jenž i podle svého tvrzení náležel do kategorie výpomocných sluhů, byl poměrem čistě smluvním. Služební řád pro zaměstnance státních drah, vyhlášený výnosem ministerstva železnic ze dne 7. dubna 1898, čís. 16.366 měl pro služební poměr žalobcův jen omezenou platnost, platí totiž ustanovení služebního řádu pro pomocné zaměstnance jen potud, pokud se o nich výslovně zmiňují (§ 3 odstavec druhý). Co se týče skutkových zjištění, převzal odvolací soud zjištění soudu první stolice, že inspektor Richard W. na rozkaz ředitelství čsl. státních drah ze dne 15. ledna 1920 ústně žalobci dne 26. ledna 1920 oznámil, že jest ze služby státních drah propuštěn, a že oznámil mu také důvod propuštění. Jen k vůli úplnosti se dodává, že podle předložených spisů ředitelství státních drah oznámil přednosta provozního úřadu v B. dopisem ze dne 27. ledna 1920 zmíněnému ředitelství, že výpomocný průvodčí Gotthard A. byl dne 26. ledna 1920 o propuštění vyrozuměn. Jest tedy otázkou, zdali tento postup k rozvázání služebního poměru (v tomto případě propuštěním z trestu dle §u 91 čís. 4 a §u 136 c) služ. ř.) stačil. K této

otázce jest přisvědčiti. Podle §u 121 služ. ř., který jest nadepsán »Použití trestních ustanovení na pomocné zaměstnance«, platí předpisy oddílu VII. služ. ř., pojednávající o služebních přečinech a trestech, i pro pomocné zaměstnance kategorie žalobcovy, ale s tou úchytkou, že disciplinární tresty ukládají se přednostou nadřízeného úřadu bez disciplinárního řízení a že proti takovým trestním opatřením přísluší pomocným zaměstnancům odvolání p o z p ů s o b u (nach der Art) §u 94 služ. ř. Tento § 94, který jest nadepsán »Odvolání proti trestům pořádkovým« ustanovuje pak, že proti pořádkovým trestům s výjimkou těch, které uložilo samo ministerstvo železnic, může býti podáno cestou služební jedině odvolání a to k nadřízenému úřadu do 14 dnů po d o r u č e n í nálezu a že odvolání to nemá odkladného účinku. Již z doslovu §u 121 ve spojení s §em 94 služ. ř. jest zjevno, že tu služební řád řeší jen otázku, jaká obrana, jaký opravný prostředek přísluší potrestanému výpomocnému zaměstnanci a že řeší tuto otázku v ten způsob, že přísluší mu odvolání p o z p ů s o b u odvolání proti pořádkovému trestu, jak ustanovuje § 94 služ. ř. Z toho jest také zjevno, že § 94 nestanoví formu, v jaké potrestaný výpomocný zaměstnanec o trestním opatření má býti vyrozuměn a že zejména neplatí pro něho § 93 odstavec druhý služ. ř. (»že trestní opatření stane se písemně s udáním důvodů«), protože tento § 93 v §u 121 citován není. (§ 3 odstavec druhý služ. ř.) Jde tedy již jen o další otázku, co jest rozuměti »doručením nálezu« ve smyslu §u 94 služ. ř.? Na to dává odpověď § 127 služ. ř., který má nadpis: »Doručování a lhůty« a ustanovuje, že vyzvání, sdělení a obeslání, předsevzatá podle ustanovení tohoto oddílu (totiž oddílu VII. o služebních přečinech a trestech) jsou platně provedena, stanou-li se účastníku o s o b n ě. Nemůže býti pochybnosti o tom, že sdělení propuštění se strany představeného výpomocnému podřízenému jest »sdělením« podle §u 127 služ. ř. a že nahrazuje »doručení« podle nadpisu téhož §u, leda že by služební řád ve zvláštních případech nařizoval písemné doručení, jako na př. pro trestní opatření v řízení pořádkovém (§ 93) nebo pro trestný nález v řízení disciplinárním (§ 115), které však platí jen pro definitivní zaměstnance, nikoliv pro zaměstnance výpomocné, jakým byl žalobce. Z uvedeného plyne, že žalobce, propuštěn byv dne 26. ledna z trestu ze služeb státních drah svým představeným, inspektorem Richardem W-em (třeba jen ústně s udáním důvodů), propuštěn byl formálně správně a že týmž dnem rozvázán byl jeho služební poměr se železničním erárem, jako zaměstnavatelem; že, i kdyby byl proti propuštění podal stížnost po způsobu odvolání podle §u 94 služ. ř. — čehož však neučinil — nebyla by měla odkladného účinku a že mu tedy od 1. února 1920 právem byly služební požitky zastaveny a že na další požitky nároku nemá. Po stránce věcné, zdali totiž žalobce právem byl z trestu propuštěn, nepřísluší soudům rozhodování, jak již shora bylo podotknuto.

Čís. 2631.

Zákon o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.

V tom, že zavazadlo spadlo ve vlaku s police pro zavazadla a zranilo cestujícího, nelze spatřovati příhodu v dopravě, nestalo-li se tak